

Barns medvirkning i Kolsåstrollet barnehage.

Barns medvirkning er et begrep som det kan være vanskelig å definere. Vi forstår at ordet beskriver noe positivt, hvor barna får være med på å ta beslutninger, bestemme, blir lyttet til eller rett og slett blir tatt på alvor. Men hva vil dette si?

Rammeplanen og FN's barnekonvensjon sier: Personalet i barnehagen skal gi barnet ytringsfrihet, barn skal ha rett til å si sine meninger og bruke egne uttrykksmåter, ha innflytelse i eget liv og være med på å bestemme og medvirke i egen hverdag i barnehagen. Barna skal støttes og inspireres i sine erfarings-, opplevels- og læringsprosesser, ved at de voksne tar utgangspunkt i barns naturlige væremåte og interesser.

Oppgave 1:

Synonymordboken sier om medvirkning: Assistere, bidra, delta, gjøre sitt, ha en finger med, hjelpe, influere, spille en rolle, opptre.

Alle disse ordene peker mot deltagelse i en eller annen variant, uten at en har det hele og fulle ansvaret alene.

Diskuter hva dette betyr i praksis.

- Lytte til innspill, men en voksen har regien og det overordnede ansvar
- Bruke tid på å forstå hva barnet mener og hva det formidler
- Ta deg tid
- Sett deg inn i situasjonen: Ville jeg likt å bli behandlet slik?
- Stor grad av frihet i leker
- Bestemme over sin dag i barnehagen
- Gi valgmuligheter, følge barnas initiativ, veilede og hjelpe
- Får respons på sine ytringer
- Demokrati
- Forsøke å vente med å stoppe barna før man ser hva som skjer (biting)
- Se hvert barn og ta hvert barn på alvor.

Oppgave 2:

Hva betyr ytringsfrihet for barna på din avdeling/i vår barnehage?

- Barna har lov til å gi uttrykk for sine følelser.
- Lære barna til å gjenkjenne ulike følelser ved at de voksne forsøker å sette ord på hva barnet kan føle. Er du sinna nå eller bare lei deg?
- Lov å si sin mening, gi sitt syn på saken.
- Barna tør si sin mening fordi de opplever at de voksne respekterer lytter til det som blir sagt.
- Dersom negative kommentarer/holdninger: Forklare hvorfor det ikke er ok å si slikt og oppøve empati ved å spørre om barnet hadde likt at noen sa eller gjorde det mot han.
- Man trenger heller ikke si alt: Du har stygg genser.

Oppgave 3:

Hvordan uttrykker barna seg på din avdeling/i vår barnehage?
Er det aldersforskjeller?

- Stort sett en hyggelig tone blant barna.
- De store barna er spesielt hyggelige med de små barna.
- På stor avdeling: Vet å formulere seg ut fra hva de vil oppnå. Verbale uttrykk.
- Verbalt, mimikk, kroppsspråk som peke, ta i hånden og snu seg.
- Barna uttrykker seg forskjellig til ulike voksne ut fra hvor de har de voksne.

Oppgave 4:

Hvordan ser det ut at vi praktiserer barns medvirkning i Kolsåstrollet barnehage i hvilke situasjoner?

- Vi spør ofte barna hva de ønsker. (måltid, lek, bøker, grupper, aktiviteter)
- Gir barna reelle valg for eksempel i påkledning og aktiviteter
- Stor frihet i frileken
- Barna spør ofte om ulike aktiviteter (betyr at de ofte får ja)
- Prosjekter med barnas valg
- Barna blir ofte spurt om de vil delta på ulike gjøremål
- Hyggelige og anerkjennende samtaler rundt måltidet.
- Skjermer god lek og lytter til signalene barna sender ut.

Oppgave 5:

Hvordan kan vi som voksne i barnehagen kvalitetssikre at vår væremåte ivaretar de forskjellige aspektene ved barns medvirkning?

- Bevisstgjøring i personalgruppen: Diskuter på møter, skriv vurdering hvor alle blir sett.
- Aksjonsforskning: Bevisstgjøre de voksnes væremåte.
- Lage noen grunnregler
Eksempel: Gi alltid reelle valgmuligheter
Gi alltid en sjanse til innflytelse
Sørg for at alle blir hørt
- Kommentere hverandres handlinger overfor barn.

Oppgave 6:

Væremåte eller metode – hvilken væremåte må du som voksen ha?

- Åpen, ærlig, lyttende, respektfull, serviceinnstilt, imøtekommende.
- Lyttende og observant/tilstede (ikke bare fysisk)
- Ikke sette grenser/si nei fordi det er bekvemt for voksne.
- Åpen for at hverdagen blir annerledes enn tenkt.

Oppgave 7:

Hvordan dokumentere vi barns medvirkning?

- Ukeslutt, bilder, årsplan
- Prosjekter, møter med refleksjon og dokumentering
- Praksisfortellinger, loggbok og ukeslutt
- Spørre og lytte til barna når foreldrene hører
- Skrive på månedsplan hvem som har de ulike forslag.
- Endre planer

Oppgave 8:

Hvordan dokumenterer vi medvirkende barn?

- Bilder av aktiviteter der barna selv har kommet med forslag til hva de skal gjøre og vise aktiviteten fram.
- Bruke bilder og planer, praksisfortellinger og ukeslutt.

Oppgave 9:

Er det med andre ord mulig å lage et system for utvikling og sikring av barns medvirkning i barnehagen?

- Skjema med "egenmelding" hvor alle sier noe (for seg selv) hva de har gjort for hvert enkelt barn om de er fulgt opp i ulike situasjoner.
- Sikrer det ved at det blir tatt opp og reflektert over regelmessig.
- Faste møter med barn, samlingsstund med barns ytringer/meninger blir tatt til etterretning.
- Mål for barns medvirkning nedfelt i årsplan.

Referent

Hilde Haug-Svendsen